

# ROUWREDE BIJ HET TEN GRAVE DRAGEN VAN MOEDER MARIA

Orthodox Klooster Geboorte Moeder Gods – Asten (28 juni 2016)

*Metropoliet Athenagoras van België  
Exarch van Nederland en Luxemburg*

*“Want wat mij betreft, mijn bloed wordt weldra geplengd, het uur van mijn heengaan is nabij. Ik heb de goede strijd gestreden, de wedloop voleind, het geloof bewaard. Nu wacht mij de krans van de gerechtigheid, waarmee de Heer, de rechtvaardige Rechter, mij zal belonen op de grote dag, en niet alleen mij, maar allen die met liefde uitzien naar Zijn komst” (2 Tim. 4, 6-8).*

Excellentie Metropoliet Athanasios van Achaïa,  
Excellentie Bisschop Bartholomeos van Arianzos,  
Eerwaarde Vaders,  
Eerwaarde Moeders en Zusters,  
Geachte familieleden,  
Broeders en zusters,

Heden zijn we verzameld rond het lichaam van de ontslapen Moeder Maria, de gewezen Abdis van dit Heilig Monasterium, die haar leven heeft gegeven aan Christus en Zijn Kerk.

Op dit heilig ogenblik van haar ten grave dragen, overdenken wij wat zij heeft betekend voor de Orthodoxe Kerk in Nederland en de omliggende landen. Bij het overschouwen van haar leven merken we ook op hoe moedig ze was in het nemen van belangrijke besluiten in haar leven. Geboren in Den Haag, groeide ze op in een liefdevol gezin met respect voor alle mensen en met de liefde voor de natuur. Hoewel ze geen echte christelijke opvoeding meekreeg, had ze heel vroeg belangstelling voor de grote levensvragen werd zo toen ze 18 was orthodox christen. Ze trad in het Orthodox Klooster in Den Haag, maar ging gauw op zoek naar nog meer orthodoxe traditie, eerst in Servië en vervolgens in Griekenland. In Griekenland voelde ze zich gauw thuis. Ze vond er de levende traditie die door de eeuwen in de kloosters verder geleefd wordt. Het was goed voor haar daar min of meer een nieuwe start te maken. Ze heeft er geleefd in de veronderstelling dat ze er haar leven lang zou blijven.

In haar persoonlijk gebedsleven beseftte ze evenwel dat ze geroepen was terug te keren naar haar land van herkomst. Ik herinner mij zeer levendig hoe ze me met Vader Silouan, zaliger nagedachtenis, en Matouchka Odette kwam

opzoeken tijdens mijn langdurig verblijf in het ziekenhuis. Dat was in 1985. Er was toen weliswaar nog geen sprake van een monastieke stichting, hoewel dit project in haar gebedsleven steeds meer duidelijk werd. Ze zou immers met de ervaring van dertien jaar kloosterleven in een traditioneel orthodox land, deze levensvorm kunnen inplanten in eigen bodem. Deze beslissing nam ze uiteraard niet alleen, maar in overleg met geestelijke vaders en haar kloosterleiding. Eerst werd ze in 1986 gastvrij ontvangen door wijlen Archimandriet Pachom in het tuinhuisje van het klooster in St. Hubert, totdat ze in januari 1989 naar hier, in Asten, kon verhuizen. Mgr. Panteleimon, de vroegere Metropoliet van België heeft haar zonder aarzelen ontvangen in ons Aartsbisdom en op 8 september 1989 heeft hij toen de stichting van het kleine kloostertje gezegend.

Ieder zal het eens zijn dat het een moedige beslissing was van hier helemaal alleen een ascetisch leven te lijden. Ze was weliswaar gauw omringd door een groep van gelovigen en Vader Silouan, die in het begin van het jaar 1990 door Mgr. Panteleimon tot priester werd gewijd, zorgde hier, alsook in de Parochie van Eindhoven, voor een regelmatig liturgisch leven. Moeder Maria was terecht zeer begaan met een inculturatie van de Orthodoxie in eigen bodem, waar de lokale taal primeert en met een erkenning van de lokale heiligen van de Onverdeelde Kerk.

Deze gehechtheid aan de werkelijke inplanting van de Orthodoxie in eigen bodem, doet me denken aan woorden van mijn vader die anderhalve maand geleden eveneens in de Heer is ontslapen. Hij had begin de jaren negentig aan de Oecumenische Patriarch Bartholomeos in een toespraak gezegd, dat de orthodoxe gemeenschappen in het Westen niet als bloempotten mogen worden geïntroduceerd, want dan zouden ze nooit wortel kunnen schieten!

Zo is het ook gegaan in het Patriarchaal Monasterium in Maldon (Essex) en in de vele orthodoxe kloosters in Frankrijk en elders in West-Europa, weliswaar altijd een levendige band onderhoudend met de traditie van de Orthodoxe Kerk.

De monastieke stichting van Moeder Maria hier in de prachtige streek van De Peel werd dan ook gezegend met een rijke diversiteit aan monialen, komende uit de diverse landen en met een verschillende culturele en linguïstische achtergrond. Het werd meteen een grote uitdaging om samen een gemeenschap te vormen en dit kon maar omdat het Evangelie de leidraad is. Dit orthodoxe kloosterleven is niet eenvoudig in deze uithoek van de westerse geseculariseerde wereld, maar onder bescherming van de Alheilige Moeder Gods en met de zegen en de gebeden van meerdere geestelijke vaders werd dit samenzijn en samen bidden een deugddoende constante; een getuigenis voor alle pelgrims en bezoekers; een vuurtoren van geloof en gebed voor de wereld; een haven voor al diegenen die noodlijdend zijn...

Van meet af aan werd het Klooster door ontelbare orthodoxe gelovigen van Nederland, België, Luxemburg, Duitsland en andere landen bezocht. Ze genieten er van de ingetogen liturgische vieringen, van de oneindige gastvrijheid van ontmoetingen en steun – Asten is voor de orthodoxe christenen uit onze regio werkelijk een oase geworden van spiritueel leven en ascese. En dan is er het Kloosterfeest, een dag waar honderden pelgrims hun band met het klooster steeds opnieuw bevestigen.

Maar Asten is ook een plek waar andere monniken en monialen wel eens naar toekomen, omdat er nu eenmaal een band is tussen al diegenen die kiezen voor een ascetisch leven. Dit gebeurt dan meestal ook in alle stilte en nederigheid. We gedenken hier in het bijzonder Archimandriet Arsenios van het Cypriotisch Klooster van *'Machaira'*, die Moeder Maria hier het grote schema heeft gegeven en die op tragische wijze is omgekomen in een ongeval met een helikopter, samen met Patriarch Petros van Alexandrië.

Het stokpaardje van Moeder Maria was ongetwijfeld het herzien van de liturgische teksten in het Nederlands, getoetst aan de oorspronkelijke Griekse tekst, en het verder vertalen van zoveel liturgische hymnen en teksten die nog niet voor handen waren in onze taal.

Moeder Maria blijft in ieders geheugen een grote persoonlijkheid van de Orthodoxe Kerk in de Lage Landen. Haar belangstelling, inzet en uitstraling voor de orthodoxe aanwezigheid in onze contreien is ontegensprekelijk heel belangrijk geweest. Ze heeft gezorgd dat zoveel orthodoxe gelovigen een levendig contact konden hebben met een wezenlijk monastiek bestaan in Nederland.

In 2014 ontving haar Klooster het hoge bezoek van Zijne Alheiligheid de Oecumenische Patriarch Bartholomeos, precies 25 jaar na de oprichting ervan, waarbij ze in haar toespraak een beeld heeft geschetst van de tragische toestand in dewelke het geseclariseerde Nederland zich heden bevindt. Deze toespraak had veel indruk gemaakt op de Oecumenische Patriarch. Volgens hem had zij de vinger op de wonde geplaatst.

We zijn allen zo dankbaar om wat Moeder Maria voor onze Kerk en voor dit land heeft gedaan en ook omdat God haar – niettegenstaande de gezondheidsproblemen waarmee ze al jaren te kampen had – toch nog al die jaren onder ons heeft laten verder leven. Deze jaren waren van vitaal belang voor ons Monasterium, want zo kon ze, samen met haar medezusters, de jaren die nu volgen verder uitlijnen. Haar medezusters zullen haar nu het hardst missen, maar zij weten, samen met ons, dat dit ons aller lot is en we de toekomst hoopvol moeten tegemoet gaan. We verzekeren de Zusters hier plechtig dat we hen niet in de steek laten, maar integendeel hen een hart onder de riem steken! We weten ook dat Moeder Maria nu bij God hun voorspreekster bij uitstek is. We blijven met

haar verenigd in het eucharistisch leven en zullen haar altijd verder gedenken in ons nederig gebed, want ja, zij die ons zijn voorafgegaan hebben ook ons gebed nodig.

### **Eerwaarde Moeder Maria,**

Wij doen u uitgeleide naar de eeuwigheid met de overtuiging dat u wellicht Diegene zult ontmoeten in Wie u gans uw leven uw geloof hebt gesteld, Die u trouw en met ijver hebt gediend en onvoorwaardelijk aan elke mens hebt gepreekt, onverschillig van zijn ras of taal. U zult Diegene ontmoeten die u zal zeggen: *“Zalig die niet gezien en toch geloofd hebben”* (Joh. 20, 29).

Eeuwige gedachtenis, onvergetelijke Moeder Maria.

Eeuwig zij uw gedachtenis, geliefde Moeder.

Eeuwige gedachtenis, Moeder Maria.